राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानातंर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) योजनेंतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठीचा सन २०१९-२० चा अखर्चित निधी केंद्र हिस्सा रु. १६०.०० लक्ष व राज्य हिस्सा रु. १००.०० लक्ष इतका निधी पुनर्जिवित करून चालू वर्षी विनियोगात आणण्यास मान्यता देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः पूरक २०१९/प्र.क्र.१९८(भाग-१)/३-ओ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : ०७ डिसेंबर, २०२०

वाचा -

- १. संचालक आत्मा यांचे पत्र क्र.आत्मा/ प्र.क्र.०१/ लेखा /निधी मागणी/२६९/२०२०, दि.२०.४.२०२०
- २. केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय यांचे पत्र क्र. मि.सं./एफनं.२७-२/२०२०-ओई, (एफटीएसपी-८२७२६), दि.१५.४.२०२०
- ३. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.७६/३-ओ, दि. ०४.०९.२०२०
- ३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र. बीजीटी-२०२०/प्र.क्र.०९/ अर्थसंकल्प (विघयो), दि.१८.११.२०२०

प्रस्तावना -

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानांतर्गत (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियान राबविण्यात येत आहे. सदर उप अभियानात राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या ६०: ४० अर्थसहाय्याच्या प्रमाणात राबविण्यात येते. सदर योजना सन २०१९-२० मध्ये राबविण्यासाठी एकूण रु. ११७५९.७३ लक्ष रकमेचा राज्य कृती विस्तार आराखडा (SEWP) तयार करण्यात आला असून त्याअंतर्गत केंद्र हिस्सा रु. ६७९५.५२ लक्ष व राज्य हिस्सा रु. ४९६४.२० लक्ष असा आहे आणि तो राज्य प्रकल्प मंजुरी समितीच्या (SLSC) मान्यतेने केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या मंजूरीसाठी सादर करण्यात आला होता.

उपरोक्त संदर्भ क्र.२ अन्वये केंन्द्र शासनाने सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी पुनर्जिवित करून सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात वापरण्यासाठी मान्यता दिली आहे. त्यानुसार, अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी सन २०१९-२० ची शासनाकडे प्रलंबित असलेली व आयुक्त कृषि कार्यालयाने शासनास समर्पित केलेला निधी, केंद्र हिस्स्याचा रू. १४२.२७ लक्ष व राज्य हिस्स्याचा रू.९४.८५ लक्ष असा एकूण रु. २३७.१२ लक्ष इतका निधी, लेखाशिर्षनिहाय २०२०-२१ या वर्षात खर्च करण्यासाठी बीडीएस प्रणालीवर वितरित करण्याबाबतचा प्रस्ताव संचालक (आत्मा) यांनी दि. २०.०४.२०२० च्या पत्रांन्वये शासनास सादर केला आहे.

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानांच्या(NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) या योजनेसाठी अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात (केंद्र हिस्सा ६०%) (अनुसूचित जाती) (२४०१ बी३०१) या लेखाशिर्षाखाली केंद्र हिस्सा रु.८००.०० लक्ष तर (राज्य हिस्सा ४०%) (अनुसूचित जाती) (२४०१ बी३१२) या लेखाशिर्षाखाली राज्य हिस्सा रु.४००.०० लक्ष इतका नियतव्यय मंजूर आहे. त्यापैकी संदर्भाधीन दि.०४.०९.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये केंद्र हिस्सा (२४०१ बी३०१) या लेखाशिर्षाखाली रु.१०३.७३६५ लक्ष तसेच राज्य हिस्सा (२४०१ बी३१२) या लेखाशिर्षाखाली रु.९८.७९५ लक्ष असा एकूण रु.२०२.५३१५ इतका निधी सन २०२०-२१ करिता वितरीत करण्यात आला आहे.

सा.न्या. व वि.स. विभागाने सदर सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी सन २०२०-२१ मध्ये खर्च करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देऊन केंद्र हिस्सा (२४०१ बी३०१) या लेखाशिर्षाखाली रु. १६०.०० लक्ष तसेच राज्य हिस्सा (२४०१ बी३१२) या लेखाशिर्षाखाली रु. १००.०० लक्ष असा एकूण रु.२६०.०० लक्ष इतका निधी संदर्भाधीन दि. १८.११.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कृषि विभागास बीडीएस प्रणालीवर उपलब्ध करुन दिला आहे.

वित्त विभाग व सा.न्या. व वि.स. विभागा यांनी दिलेल्या मान्यतेस अनुसरुन केंद्र पुरस्कृत राज्य कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्यासाठी सहाय्य उप अभियान (आत्मा) या योजनेतील अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिताचा सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी केंद्र हिस्सा रु. १६०.०० लक्ष व राज्य हिस्सा रु. १००.०० लक्ष असा एकूण रु. २६०.०० लक्ष इतका निधी सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात पुनर्जिवित करुन आयुक्त(कृषि) यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय:

- 9. केंद्र पुरस्कृत राज्य कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्यासाठी सहाय्य उप अभियान (आत्मा) या योजनेतील अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिताचा सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी केंद्र हिस्सा रु. १६०.०० लक्ष (रु. एक कोटी साठ लाख) व राज्य हिस्सा रु. १००.०० लक्ष (रु. एक कोटी) असा एकूण रु. २६०.०० लक्ष (रु. दोन कोटी साठ लाख) इतका निधी सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात पुनर्जिवित करुन आयुक्त(कृषि) यांना बीडीएस प्रणालीवर वितरित करण्यात येत आहे.
- २. योजनेकरीता प्रत्यक्ष वितरीत करण्यात येणा-या निधीच्या मर्यादेत योजनेची अंमलबजावणी करावी, तसेच सदर खर्च चालू वर्षी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.
 - **अ)** मागणी क्रमांक एन-३, २४०१ पीक संवर्धन,००, ७८९-अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना,(०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१)(२३), कृषि उन्नती योजना कृषि विस्तार अभियान- विस्तार विषयक कामांत सुधारणा करण्याकरिता राज्याच्या विस्तार कार्यक्रमांना सहाय्य (केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा ६०%) (अनुसूचित जाती) (२४०१ बी३०१),

- ३३ अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली कृषि आयुक्त यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ब) मागणी क्रमांक एन -३, २४०१ पीक संवर्धन,००, ७८९ अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना ,(०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१)(२४), कृषि उन्नती योजना- कृषि विस्तार अभियान- विस्तार विषयक कामांत सुधारणा करण्याकरिता राज्याच्या विस्तार कार्यक्रमांना सहाय्य (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४०%) (अनुसूचित जाती) (२४०१ बी३१२), ३३ अर्थसहाय्य या लेखाशिषांखाली कृषि आयुक्त यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर योजनेची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने, पुढील अधिकाऱ्यांना नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
٩.	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी, आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२.	जिल्हास्तर	संबंधित प्रकल्प संचालक आत्मा	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी.

- ४. आत्मा कार्यक्रमांतर्गत सन २०१९-२० या वर्षीचा सन २०२०-२१ साठी अनुसूचित जाती या प्रवर्गासाठी वितरीत करण्यात आलेला निधीचा केवळ त्याच प्रवर्गासाठी वापर करण्यात यावा.
- ५. सदर योजनेंतर्गत सन २०२०-२१ मध्ये वितरीत केलेल्या निधीचे लेखापरिक्षीत केलेली उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Audited Utilizaton Certificates) सत्वर सादर करावीत.
- ६. हे आदेश सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या शासन निर्णय क्र. बीजीटी-२०२०/ प्र.क्र.०९/ अर्थसंकल्प (विघयो), दि.१८.११.२०२० व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२३३व्यय/व्यय-१, दि.०४.११.२०२० अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेच्या अधिन राहून निर्गमीत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२०१२०७१७२४१६५७०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(अशोक आत्राम) सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति -

१.सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

- २.प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य),सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३.आयुक्त (कृषि) तथा राज्य नोडल अधिकारी आत्मा, कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ४.आयुक्त (समाजकल्याण), पुणे
- ५.संचालक (आत्मा), कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ६.सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)
- ७.सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८.सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- ९.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद तथा उपाध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ
- १०.संचालक वनामती, नागपूर
- ११.उप संचालक, आत्मा, सामेती, पुणे
- १२.सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- १३.सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
- १४.सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा),
- १५.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १६.कृषि विकास अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद
- १७.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १८.महालेखापाल १/२(लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर
- १९.वित्त विभाग (का.व्यय-१) (अर्थसंकल्प-१२)(अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.३२
- २०.नियोजन विभाग, कार्यासन १४१४, १४३१, मंत्रालय, मुंबई.३२
- २१.कार्यासन अधिकारी, २-ओ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२.निवड नस्ती (कार्यासन-३अे).